

nem volt nagyobb szüksége rája, mint ezekben a sivatari napokban. Nem tehetek róla, de azt érzem, hogy Juhász Gyula hosszú, remetés, elvonultsága csak készülődés, csak erőgyűjtés volt. Egy szép,

közeli napon csöndesen, szeliden visszajön és kö-zénk szórja az új Juhász-könyveket.

Magyar László.

A Belvárosi Mozi ma és holnap utoljára bemutatja a néma filmek legnagyobb és legértékesebbjét a **Gróf Monte Christót** mindkét részt egyszerre

Hangos magyar Híradó

Grandiózus kísérő zene

AZ ÉLET MOZIJÁBÓL

(Régi katonák)

Mikor a régi időkben a nemzeti hadseregről ábrándoztunk, nem ilyen összezsugorított formában képzeljük el. Akkoriban közjogi argumentumokkal hadakoztunk Bécs ellenében, most pedig mintha gunyként mondaná felénk az egész világ:

— Itt a magyar vezényszó, itt a nemzeti kardbajt. Mit akartok még?

Hát szó ami szó, szívet elszorító tudat, hogy mindenféle fegyverkeznek, világhatalmak milliárdos hadikiadásokkal nyújtalanítják egymást, a magyarnak pedig még mindig csak zsoldos hadserege van. Katonáinkat ellátjuk tisztességgel, de hol van az idő, amikor megvolt hozzá a képességünk, hogy dédelgethettük is!

A parádéra gondolok, aminek kifejtésében mindig eluljartunk. Pláne a bécsi katonának ünnepe volt a legszürkébb hétköznapi is, hogy mindig csinosnak lássa a király, akit azon a fertályon császárnak hívtak. Azt hiszem, Ferenc József sose látott póttartalékos csoportot. Mert ugyan mit szolt volna a száz szeggel kiverett bakkancshoz, a folt-szivárvány minden színében ragyogó nadrághoz? Még gondolatnak is szörnyű volt ez — akkor.

Edelsheim-Gyulait várták egyszer szemlére. A híres hadtestparancsnok egész életében percnyi pontossággal jelent meg mindenütt, mint általában a született urak. (Ferenc Józsefről is azt mondták, hogy nem késhet két percet, legfőbb huszonnégy órát. Ezt úgy kell érteni, hogy amikor — egész életében talán kétszer-háromszor — rendkívüli körülmények folytán elkésett volna, inkább lefújták az egész látogatást. A lapokban pedig kommuniké jelent meg, hogy hibás volt

a híradás. Nem arról van szó, hanem holnapról.) Edelsheim-Gyulainál is feltűnt a késedelmeskedés, nem tudták megérteni, már-már balesettől tartottak, mikor harsogó dobpergés, trombitaszó közepett megérkezik a nagy katona.

Volt is szörnyűlködés.

Az ezredes ugyanis a szemlére ugynevezett kombinált zredet állított össze. Kiválogatta a legénység színe-javát, rájuk adatta a legszebb uniformist, úgy parádézott velük. Edelsheim-Gyulai jól ismerte ezeket a fogásokat, megvárta a kivonulást, aztán elment a kaszárnába és összeszedve az ott-hon hagyott legénységet, azon toldott-foldott öltözékben vezette ki maga őket, amiben rendszeren szoktak lenni.

A hadtestparancsnokot ismerve, nagyon valószínű, hogy ebből az alkalomból többen Grázba lovagoltak.

Mária Terézia királynő büszke volt rá, hogy katonáiról úgy beszéltek Európaszerte: ezek a legnádígabb fiúk, — igyekezett hát maga is fokozni a látszatot. (Ugyanakkor a hadi taktika azt tanította: Az ellenségre pedig csak akkor szabad löni, ha a szemefehérje látszik.)

A parádét így indokolja az egykorú intézkedés: — Mivel a katonák attól az órától kezdve, hogy a kardot oldalukra kötik, nem erdőket buvó Faunusok, hanem arany perecekkal ékesített fejű méltóságok szolgálai, — illik, hogy nem mint az erdők majmos Satirusai, hanem mint afféle felséges fejeknek udvarló szolgálai, diszessék legyenek.

Sok apróságra kiterjedt ez az intézkedés, amely elrendeli azt is, hogy a katonák nadrágjukat illendőképpen felhuzzák, nehogy szárukon ráncok maradjanak és mintegy esztétikán metszett srófos lábakkal láttassanak lenni.

II. József volt az első Habsburg, aki katonaruhát öltött, kétségen felül a monarchia katonái jellegét akarván kidomborítani. Ő tiltotta meg, hogy az altisztek kipódrótt bajuszt viseljenek. Viszont 1841-ben szigorú parancs intézkedik, hogy a bajusz pedig ne lógjon a szájból. Ezért a szőke bajuszuak fehér, a barnák pedig fekete pódrótt kötelesek használni.

Az sem érdektelen, hogy még a múlt század elején balkézrel történt a szalutálás. Micsoda intézkedések, mely nyomós érvek alapján változott meg ez a szokás? — érdemes volna kinyomoznia annak, akinek sok a ráérő ideje. Pedig valószínű, hogy az akkori nagyfejük főbenjáró kérdést csináltak belőle.

Abban az időben hiányzott a kommandó szó is. Ezt úgy vették át később idegenből. XII. Károly svéd király 1701-ben kiadott egy gyalogsági szabályzatot, a fegyverfogások kifejezéseinek Európa legtöbb állama hadseregében ez az alapja. Célozz: lággan. Tisztelegj: gier fyr. Figyelj: tilf.

Hát a régi katonái rendfokozatok magyarsága hol van? A tábornok: ezredes kapitány, az alezredes: ezredes főhadnagy, a fráter: szabados. Rajtahajtás volt az attak, virradás a Tagwache, lármasírássa a Schnarrpost.

A háború előtti időben megvolt helyettük a féltag. Nem félkegyelműt jelentett, béna embert sem. Féltag volt az olyan katona, akinek háta mögött harcvonalban álló szakaszban nem állt senki.

A hengerlárvinnye sem a legutolsó. Jászberényben történt, hogy értesítették a huszárságot, ezzel, meg ezzel a vonattal érkezik a hengerlárvinnye, legyen künn valaki, hogy átvegye. A huszárok aztán ki is mentek elébe, még pedig kötőfékkel. Ahogy az anekdótabeli régi katonadoktor mindent kinéivel gyógyított, úgy nem érezte jól magát a huszár sem kötőfék nélkül. Kisült aztán, amit senki se tudott, hogy a ravasz hangzású hengerlárvinnye a patkoláshoz szükséges tábori köhöt jelenti.

Hogy a henger mi, azt tudjuk. A tárral is könnyen tisztában lehet jónni, de hol a tudós, aki megmagyarázza, mi a vinnye? (Vinnye a icse! —

gyere ide — mondja az oláh.) Továbbá mekkora hálátlan könnyelműsége a világnak, hogy nem emel szobrot az ilyen szép szó megalkotójának! Azt is meg tudnám mondani, milyen anyag volt hozzá a legalkalmasabb. Tudniillik, mibe öntenék — a szerzőt.

Elemi iskolások is ösmerik a tornászásból oszlopha-fejlődés formáját.

— Oszlop! — hangzott a vezényszó és mindenki tudta, mit kell csinálnia.

Vagy negyven év előtt mégis az volt az idevágó vezényszó.

— Derékba szakadj meg!

— Majd csak utánad! — mondta ilyenkor magában a baka.

Bob.

ELIT cipőáruház

Szeged, Széchenyi tér 16

Meglepő olcsó cipőárutítás:

Gyermek cipő . . .	P 4.60
Teveszór házicipő . . .	P 4.80
Női gummi hócipő . . .	P 11.90
Férfi tekele cipő . . .	P 12.50

Győződjön meg olcsó árainkról

Lejárt zálogcédulát

keresek megvételre Hamis csontfogakért, brilláns ékszerekért, régi arany, ezüst pénzért, zálogjenyekért legtöbbet fizet Gáspár, Mikszáth Kálmán u. 12.

Raktártulzsufoltság miatt 14 ebédlőberendezést önköltségi áron

áruba bocsájtunk.

Seifmann Mór és Fiai butoráruháza Klauzál tér 1

Vételkötelezettség nélkül meggyőződhet alkalmi árainkról.

A Délmagyarország kölcsönkönyvtárában az előfizetési díj:

a Délmagyarország előfizetői részére havonként 1 pengő, munkáselőfizetőknek hetenként 16 fillér mindenki más részére havonként 1.60 pengő

Fontos Budapestre utazók részére!!!

Szálljon meg a

MERAN SZÁLLÓBAN

Berlini tér 7 (Nyugatinál)

Budapest legjobb helyén fekvő modern szállója.

Lift. Központi fűtés. Hideg és meleg folyóvíz. Fürdők. Telefonos szobák. Kávéház-étterem.

Szobák 4-50, Pensió 8-tól.

Egyágyasnál 10%, kétágyasnál 20%

engedmény

e lap előfizetői és olvasói részére.

Korzó Mozi Szombat vasárnap
A szezon legizgalmasabb kalandorfilmje.
Nem reprim!

A kígyószemű rém

artistik és banditák harca egy óriás cirkusz rejtélyes bírodalmában, 20 felvonásban. Főszereplők:

Francis Bushman Jr. és Alberia Vaughn

Azonkívül:

A repülő Slim

burleszk 2 felvonásban

Előadások kezdete 5, negyed 8 és fél 10 óra,
vasárnap 3, 5, negyed 8 és fél 10 óra.

Belvárosi Mozi nov. 2-től, hétfőtől:

Az áhitatos tiszta érzelmek filmje:

TILTOTT SZERELEM

(TABU)

Költemény 8 képben. Azonkívül

„Tell Dilmos-nyitány” 1 felv.

„Táncoló fajúrkák” természeti

film 1 felv.

„Bimbó mint iskolakerülő”

trükkfilm 1 felv.

Paramount hangos híradó

Előadások 5, 7, 9 órakor

Korzó Mozi Nov. 2 - 4-ig hétfőtől szerdáig
OLGA CSEHOVA legragyogóbb filmje:

Itél a Dnyeszter

orosz dráma 10 felvonásban Azonkívül

Londoni éjszakák

a nagy világváros csillogása és fertője 8 felv.

Főszerepben:

JACK TREVOR

Előadások 5, 7, 9 óra.